

Tamara Jegdic

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE
KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST
Podgorica

Priljeno: 24. 07-2025.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
0102-3633/3			

From: Boris Jevric
Sent: 01 August 2025 13:05
To: Arhiva
Subject: FW: Emailing: KOmentari Telemach CGPravilnika o načinu prikazivanja EPG
Attachments: KOmentari Telemach CGPravilnika o načinu prikazivanja EPG.pdf

Od: office.cg <office@telemach.co.me>

Poslato: 24. jul 2025. 19:41

Za: EKIP; Amir Molazecirovic

Cc: Ana Radulovic; Antonije Rabrenović

Tema: Emailing: KOmentari Telemach CGPravilnika o načinu prikazivanja EPG

Poštovani,

U prilogu dostavljamo komentare Telemach Crna Gora DOO na Nacrt PRAVILNIKA O NAČINU PRIKAZIVANJA ELEKTRONSKOG PROGRAMSKOG VODIČA I SLIČNIH PISANIH I NAVIGACIONIH MOGUĆNOSTI KOD PRENOSA DIGITALNIH RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA.

S poštovanjem,
Telemach Crna Gora DOO
Disclaimer

Informacije sadržane u ovoj korespodenciji su povjerljive, mogu predstavljati insajderske informacije i služe za upotrebu samo njihovom primaocu. Informacije su vlasništvo Telemach Crna Gora d.o.o. Neovlašćena upotreba, objelodanjivanje, kopiranje ili objavljivanje u medijima ove korespodencije ili bilo kog njenog dijela je strogo zabranjeno i može biti protivzakonito. Ukoliko ste primili ovu korespodenciju greškom, molimo da nas obavijestite putem e-mail-a i da uništite ovu korespodenciju i sve njene kopije, uključujući i priloge koji su se u njoj nalazili.

***Predmet: Komentari Telemach Crna Gora DOO na Nacrt PRAVILNIKA O NAČINU
PRIKAZIVANJA ELEKTRONSKOG PROGRAMSKOG VODIČA I SLIČNIH PISANIH I NAVIGACIONIH
MOGUĆNOSTI KOD PRENOSA DIGITALNIH RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA***

Poštovani,

Imajuću u vidu da je u toku konsultativni proces povodom pripreme gore navedenog pravilnika ovim putem dajemo komentare na tekst nacrtu za koje vjerujemo da će (ukoliko budu usvojeni) dovesti do jasnijeg teksta i na taj način otklonile nejasnoće prilikom implementacije:

1. Prvi komentar dajemo na cjelokupan tekst nacrtu pravilnika gdje smatramo da je istom trebala prethoditi šira i detaljnija analiza tehnološkog stanja platformi za distribuciju linearnih audiovizuelnih medijskih usluga, kako bi se stekao realan uvid u mogućnosti istih za implementaciju, odnosno nemogućnost implementacije određenih obaveza koje se žele nametnuti operatorima, naročito u dijelu koji se odnosi na prilagođavanje elektronskog programskog vodiča (EPV) osobama sa invaliditetom. Takođe, smatramo da za propisivanje ovih normi ne postoji valjan pravni osnov u čl.41 Zakona o elektronskim komunikacijama, jer se u istom nigdje ne spominje mogućnost prilagođavanja EPV-a osobama sa invaliditetom i da će tako nešto biti razrađeno podzakonskim aktom, niti se pomenutim zakonom transponuju EU direktive iz ove oblasti, tako da ni u tom slučaju ne posoji ovlašćenje za njihovo donošenje, zbog čega predlažemo da predmetne norme budu brisane iz teksta nacrtu.

2. Član 3 stav 1 tačka 1 smatramo da je potrebno brisati iz razloga što je pozicija programa emitera neodvojiva od pozicije predviđenoj u listi programa koja je (kao što se to u spornom članu navodi) regulisana posebnim propisima iz oblasti audiovizuelnih medijskih usluga. Dakle, nije moguće poziciju bilo kojeg programa odvojiti od te pozicije na EPV-u. Korisniku je kao pogodnost data mogućnost kreiranja liste favorita, kao neku vrstu prečice, u koju prema sopstvenom nahođenju dodaje programe koje želi više da prati u odnosu na ostale. Ovdje korisnik u suštini samo skraćuje vrijeme pronalaženja omiljenih kanala na EPV-u, ali se pozicije istih ne mogu mijenjati, što opet nije u suprotnosti sa predmetnim članom.

3. Članom 3 stav 1 tačka 2 predlaže se obaveza za operatore da u okviru EPV-a obezbijede karakteristike i informacije neophodne kako bi se omogućilo da EPG koriste osobe sa invaliditetom. Pored toga što smatramo spornim osnov za propisivanje ove obaveze (komentar 1.), tekst odredbe je neprecizan, uopšten i podlozan različitom tumačenju. Prije svega, pojam osobe sa invaliditetom nije preciziran, tako da se norma može tumačiti tako da će operator imati obavezu omogućavanja i upotrebe EPG-a bez obzira na tip invaliditeta potencijalnog korisnika, što je apsolutno neprimjenljivo u praksi. Nije potrebno posebno objašnjavati da u zavisnosti od tipa invaliditeta koji može biti teži ili lakši, trajni ili privremeni zavisi i način pristupa i upotrebe usluge. Norma je neprecizna i u pogledu načina davanja informacija, obzirom da bi se iste trebale nalaziti u okviru EPV u kom obimu i sl. Zbog svega navedenog predlažemo brisanje označene norme ili alternativno da

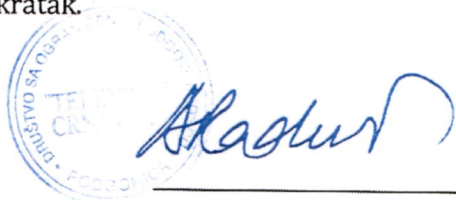
4. U članu 3 stav 1 tačka 4 predlažemo da se precizira pojam „lakoće pristupa informacijama“ s obzirom na to da operatori ne znaju da li trenutni EPG ispunjava uslove predviđene u predloženoj normi i da li je potrebno izvršiti neka prilagođavanja i sl.
5. Obaveze koje se žele predvidjeti u čl.3 st.2 tač.1 i 2 su obaveze koje treba da budu predviđene za emitere, jer podatke o emisijama, raspoređi emitovanja, vrijeme i trajanje istih ova lica dostavljaju operatorima. Ova obaveza za emitere je predviđena u Hrvatskoj i propisana je čl.12 st.1 Pravilnika o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti pružanja medijskih usluga televizije i/ili radija i vođenju očevidnika kojim se navodi da *Pružatelji medijske usluge televizije i digitalnog radija obvezni su mrežnim operatorima koje koriste za distribuciju svog programskog kanala dostaviti osnovne podatke o emisijama u kojima ih planiraju objaviti radi usluge elektroničkog programskog vodiča (EPG)*. Ovakav stav hrvatskog zakonodavca je potpuno razuman i logičan, jer prebacanje ove obaveze na operatora nikako ne može biti učinkovito u praksi. Kao posebno problematično ističemo to da se informacije o rasporedu emitovanja emisija trebaju dostaviti sedam dana unaprijed sa tačnim početkom emitovanja emisije. Da li postoji opravdan razlog za nametanje ove obaveze? Trenutno, emiteri informaciju o promjeni rasporeda emitovanja emisije operatorima dostavljaju svakodnevno, i postavlja se pitanje kako operator to može sve ispratiti ako u svojoj ponudi ima nekoliko stotina kanala i šta ako dođe do promjene predviđenog vremena emitovanja? Ovakva obaveza ne postoji ni u ETSI standardu, u kojem se u tački 4.6.1 navodi da EPG treba da sadrži podatke za nekoliko dana unaprijed. Sada se podaci dostavljaju za maksimalno 3-4 dana unaprijed, zbog čega predlažemo da isti period bude predviđen kao rok u kojem je potrebno dostaviti podatke za EPG.
6. Kod čl.3 st.2 tač.3 precizirati šta tačno podrazumijeva uvođenje roditeljske zaštite. Smatramo da je u pitanju obaveza koja je već regulisana propisima iz oblasti audiovizuelnih medijskih usluga i odnosi se na zaštitu od sadržaja koji može štetiti maloljetnicima, ali ne vidimo na koji način se ovo može odnositi na EPG, tako predloženi stav smatramo suvišnim i predlažemo njegovo brisanje.
7. Odredba čl.5 st.1 i odredba čl.3 st.1 tač.1 su u suštini iste, pa predlažemo brisanje neke od njih.
8. Odredbom čl.6 st.1 predlaže se da EPG mora da posjeduje karakteristike koje bi, **u mjeri u kojoj je to izvodljivo** omogućile osobama sa invaliditetom da koriste EPG... Smatramo da je ova norma u suprotnosti sa članom 3 stav 1 tačka 2 koja na imperativan način predviđa ovu obavezu, dok čl.6 st.1 je ostavljeno operatoru da u okviru svojih mogućnosti implementira ove karakteristike. Dodatno, ovdje smatramo spornim osnov za propisivanje odredbe iz razloga koje smo već naveli u komentaru 1 i 2.
9. Odredba čl. 6 st.3 je u koliziji sa čl. 6 st.1 iz razloga što se na imperativan način želi nametnuti obaveza operatorima uspostavljanja mogućnosti da EPG mora posjedovati izbor fonta i podešavanja kontrasta među bojama kako bi se olakšalo čitanje pogotovo na daljinu. Dakle, radi se o karakteristikama koje bi trebalo da koriste slabovide osobe, dok se u stavu 1 navodi da EPG mora da posjeduje karakteristike koje bi, u mjeri u kojoj je to izvodljivo omogućile osobama sa invaliditetom da koriste EPG... Nezavisno od prednjih razloga, postavlja se pitanje da li je autor uzimao u obzir bilo kakvu uporednu praksu prilikom izrade teksta ovog predloga? Koliko je to nama poznato i prema javno dostupnim informacijama jedino je britanski OFCOM donio akt kojim se slične obaveze nameću operatorima pod nazivom „EPG Accessibility“ i to kao primjere prakse koji treba operatori da slijede, tako što će ulagati razumne napore da iste implementiraju. Pomenutim aktom, koji je donijet u julu 2018.godine, nisu postavljeni bilo kakvi rokovi za implementaciju, već je samo predviđena obaveza

podnošenja godišnjih izvještaja o statusu primjene, dok OFCOM posebno naglašava da uvođenje novih mogućnosti možda neće biti moguće u svakom slučaju. U svom izvještaju od 20.5.2024.godine i koji je poslednji put ažuriran 19.5.2025.godine, dakle prije nešto više od dva mjeseca, OFCOM navodi status implementacije obaveza iz „EPG Accessibility“ akta. Indikativno je da ni nakon skoro sedam godina, operatori u Velikoj Britaniji nijesu primijenili sve mogućnosti koje se navode u „EPG Accessibility“. Link gdje se ovaj tekst može naći: <https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/accessibility/electronic-programme-guide-accessibility-report#:~:text=Sky%20introduced%20a%20magnification%20feature,in%20the%20EPG%20programme%20descriptions>.

Posebno želimo da ukažemo da prilikom propisivanja ove vrste obaveza treba imati u vidu stepen tehnološkog razvoja platformi putem kojih se vrši distribucija programa, jer ne posjeduje svaka iste mogućnosti. Npr. satelitska platforma koristi prilično jednostavne softverske i hardverske sisteme i upitno je kad odnosno da li je uopšte moguće ovakve mogućnosti implementirati. Zbog svega navedenog predlažemo brisanje čl. 6 st.3.

10. Smatramo da je prethodne komentare potrebno uzeti u obzir u cjelini prilikom određivanja roka za implementaciju, jer predloženi rok od 90 dana je izuzetno kratak.

S poštovanjem,

Ana Radulović, izvršni direktor